

Wojtkiewicz

malarstwo/painting

BOSZ
art

S. Tuciniński

W WARSZAWIE

Wojtkiewicz

malarstwo/painting

BOSZ
art

Wydawnictwo BOSZ
Szymanik i wspólnicy sp. jawna
38-722 Olszanica

Wydawca

Published by

ul. Przemysłowa 14
38-600 Lesko
tel. +48 13 469 90 00
fax +48 13 469 61 88
e-mail: biuro@bosz.com.pl
www.bosz.com.pl

Biuro

Office

Twórczość Witolda Wojtkiewicza (1879–1909) uważana jest za jedno z najciekawszych zjawisk artystycznych w polskiej sztuce przełomu XIX i XX wieku. Był malarzem, rysownikiem, grafikiem, tworzył kompozycje pełne sarkazmu i groteski, szyderstwa i tragicznego humoru, ironii i wzgardy, a także melancholii. Jego twórczość charakteryzuje się szczególnym rodzajem ekspresji, a przedstawiony świat emanuje specyficznym nastrojem, jakby zrodzony w somnambulicznym śnie, z dziecięcych baśni i starczych wizji, pełen symboli, kukieł, marionetek, pierrotów, kłownów, wariatów, uwikłanych w dziwne ceremonie, uroczystości, zabawy. Studiował kilkanaście dni w petersburskiej akademii, dłużej w warszawskiej Szkole Rysunkowej u Adama Brodowskiego i Jana Kauzika, w końcu też i w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych u Leona Wyczółkowskiego i Józefa Pankiewicza. Szybko włączył się w życie tamtejszej bohemy; był stałym bywalcem coraz modniejszej Cukierni Lwowskiej Jana Apolinarego Michalika, gdzie na ścianie namalował dwie tańczące pary.

Dla twórczości Witolda Wojtkiewicza istotne stały się lata 1905–1908, kiedy to nastąpiło skryształowanie się jego zainteresowań tematycznych. W 1905 roku maluje dramatyczną procesję żałobnych dzieci – *Krucjatę dziecięcą* nawiązującą do wydanego w 1896 roku utworu Marcela Schwoba *La Croisade des enfants*. W tym samym roku powstało dzieło wyjątkowe – pastisz prac o identycznym tytule autorstwa Józefa Chełmońskiego, Leona

The work of Witold Wojtkiewicz (1879–1909) is considered one of the most interesting artistic phenomena in Polish art at the turn of the 20th century. He was a painter, draughtsman and graphic designer. He created works full of sarcasm and grotesque, mockery and tragic humour, irony and contempt, as well as melancholy. His work is characterised by a special kind of expression and the world he presented exudes a specific mood, as if born in a somnambulist's dream, from children's fairy tales and senile visions full of symbols, effigies, puppets, Pierrots, clowns and madmen involved in strange ceremonies, celebrations and games. He studied at the Saint Petersburg Academy of Arts for several days and spent more time learning from Adam Brodowski and Jan Kauzik at the Warsaw Drawing School as well as from Leon Wyczółkowski and Józef Pankiewicz at the Academy of Fine Arts in Kraków. He quickly joined the local bohemian life. He was a frequenter of the increasingly popular Lwów Coniserie run by Jan Apolinary Michalik, where he painted two dancing couples on the wall.

The years 1905–1908, when the thematic interests of Witold Wojtkiewicz crystallised, became very important for the artist's work. In 1905, he painted a dramatic procession of miserable children – *Children's Crusade*, which referred to *La Croisade des Enfants* by Marcel Schwob published in 1896. In the same year, he created something unique – a pastiche of works with the same title by Józef Chełmoński, Leon Wyczółkowski

Przy ognisku
1902
akwarela na papierze
8 × 18 cm

By the Bonfire
1902
watercolour on paper
8 × 18 cm

Samobójca, z cyklu *Szkice
tragikomiczne*
ok. 1903
akwarela na papierze
naklejonym na tekturę
31 × 22 cm

Suicide, from the *Tragicomic
Sketches* series
ca. 1903
watercolour on paper
mounted on cardboard
31 × 22 cm

Kwiat wiosenny

1904

ołówek, kredka, tusz na papierze

28,3 × 40,2 cm

Spring Flower

1904

pencil, crayon, ink on paper

28.3 × 40.2 cm

Portret Lizy Pareńskiej
1906
tempera na płótnie
69 × 67 cm

Portrait of Liza Pareńska
1906
tempera on canvas
69 × 67 cm

Cyganka
1904
olej na płótnie
88 × 57 cm

Gipsy Woman
1904
oil on canvas
88 × 57 cm

*Marionetki (Marionetki
w Ogrodzie Luksemburskim)*
1907
olej na płótnie
71 × 80,5 cm

*Marionettes (Marionettes in the
Luxembourg Garden)*
1907
oil on canvas
71 × 80.5 cm

*Chrystus i dzieci, z cyklu
Ceremonie VI*
1908
olej na płótnie
65 × 70 cm

*Christ and Children, from the
Ceremonies VI series*
1908
oil on canvas
65 × 70 cm

Niedoceniany za życia, z czasem zyskał rangę jednego z najwybitniejszych polskich malarzy – **Witold Wojtkiewicz** (1879–1909) był dzieckiem epoki *fin de siècle*. W malarstwie, rysunkach i grafice rejestrował świat pełen symboli, epatujący szczególnym nastrojem, jakby zrodzonym w somnambulistycznym śnie, także z dziecięcych bajek i starczych wizji. Bohaterami jego kreacji artystycznych są marionetki, kukiełki, kłowni, pierroci, wariaci, a przede wszystkim dzieci – jakby postarzałe, odgrywające pod pozorem zabawy dramaty miłości, nienawiści, śmierci. Wszyscy uwikłani są w dziwne, zdumiewająco smutne ceremonie, zabawy, uroczystości, które Witold Wojtkiewicz częściowo ułożył w cykle: *Obłąd*, *Z dziecięcych póż*, *Ceremonie*.

Unappreciated during his lifetime, he later came to be recognised as one of the greatest Polish painters – **Witold Wojtkiewicz** (1879–1909) was a child of the *fin de siècle* period. In his paintings, drawings, and graphic designs, he recorded a world full of symbols, exuding a specific mood, as if born in a somnambulist's dream, from children's fairy tales and senile visions. His artistic creations are populated by effigies, puppets, Pierrots, clowns, madmen, but most of all children, as if aged, enacting dramas of love, hatred, and death under the disguise of play. All of them are involved in strange, disturbingly glum ceremonies, games, and celebrations, which Witold Wojtkiewicz arranged in series, such as *Madness*, *Children's Poses*, *Ceremonies*.